

derfor, det er saare godt, at man er kommen til i de sidste Aar at indse, at der maa raades Bod derpaa. Det har man, da man vedtog Loven af 1899, og det agter man ogsaa at gøre nu. Man gør en god Gerning, idet man højner Lærerens Stilling ret betydeligt; thi paa denne syndige Jord fordufter jo i mange Tilfælde Anseelsen, naar man sidder i trykkende Kaar. Det er ikke heldigt at sidde i en saadan Stilling under trykkende Vilkaar og maaske i mange Tilfælde være henvist til at søge Bistand hos andre; det burde man være fri for, det gør Stillingen afhængig. Jeg mener, at de Betingelser, man knytter til denne Stilling, bør være saadanne, at de ikke trykke, men højne vedkommendes Stilling. Jeg synes, at det skorter lidt derpaa i den Lovgivning, vi have, og i nogle af de Bestemmelser, som man her ved Lov søger at indføre.

De to Bestemmelser i Loven af 1899, senere revideret i 1904, som jeg her sigter til, ere for det første den i § 18 i Skoleloven af 1904, som den højtærede Kultusminister nylig omtalte, og dernæst den, at man kan indstille en Lærer til Afskedigelse, naar man ikke synes, han tilfredsstiller de Krav, som man mener at have Ret til at stille. Det er imidlertid dog en Bestemmelse, som ikke har en saa overordentlig stor Betydning, idet jo ingen kan formene Beboerne at indgive Klagemaal til de højere Autoriteter, naar de finde, at der er noget, man maa klage over, eller noget, som maatte nødvendig gøre, at Læreren enten kommer bort eller faar en anden Stilling. Den Frihed har man altsaa haft. Man har sagt mig oppe i Ministerialbygningerne, at Autoriteterne se saaledes paa det, at en Lærer kan faa sin Afskedigelse til et hvilket som helst Tidspunkt, og der behøves ikke nogen ny Lovbestemmelse vedrørende dette Forhold, men en saadan Bestemmelse har man altsaa indført for dog at gøre alle vedkommende opmærksom paa, at sligt kan ske. Men nu øger man dette ved at fastslaa, at naar Kommunalbestyrelsen finder, at vedkommende ikke er paa sin rette Plads, kan han fjernes, naar det fornødne Antal, nemlig $\frac{3}{4}$ af Medlemmerne i Kommunalbestyrelsen og i Skolekommissionen, ønske det. Hvis Forholdet var dette, at det kun kunde

ske, naar vedkommende Lærer — saaledes som det gentagne Gange er blevet anført af den ærede Ordfører og af det ærede Medlem for Hurup (Kierkegaard) og nu til sidst af den højtærede Minister — var ganske uduelig og ubrugelig til Lærergerningen, var det ganske naturligt. Man kan jo ikke bruge en Embedsmand, i hvad Stilling han end er, naar han er ganske uduelig og ubrugelig til sin Gerning. Men Forholdet for en Lærers Vedkommende kan jo blive en Del anderledes, og det kom jo ogsaa frem hos enkelte Medlemmer, der have udtalt sig om den Sag, bl. a. hos den sidste ærede Taler (Kierkegaard), der jo fremkom med et Udtryk, der gik i Retning af, at Læreren for øvrigt ellers kunde være en dygtig Lærer. Det forstaaer jeg ikke: „ellers være en dygtig Lærer“. Hvis denne Tankegang skal gøre sig gældende, vil det jo paa andet Dansk ellers sige, at han kan være en udmærket dygtig, maaske en fortrinlig Lærer. Jeg har en Gang i mine yngre Dage kendt en Lærer, der var en ualmindelig dygtig Mand. Han havde en saadan Indflydelse paa Børnene, at de stjal sig bort fra Hjemmene for at gaa i Skole, han stod nemlig ikke i noget godt Forhold til Hjemmene, thi i Hjemmene holdt man ikke af den Fremgangsmaade eller Metode, han brugte i Skolen. Den Maade, hvorpaa han tog Børnene, var maaske lidt ejendommelig. Skønt han altsaa var en meget brav Mand, vilde Forældrene dog nødigt have deres Børn i Skole hos ham og holdt dem hjemme — den Gang var det ikke saa strengt med Mulktbestemmelserne som nu —, men Børnene stjal sig bort fra Hjemmene for at komme i Skole hos Læreren. Det er et Vidnesbyrd, som ikke skulde tale til Ugunst for Læreren, men netop til Gunst for ham, at han forstod at skabe en saa mægtig Indflydelse gennem sin Virksomhed, at lægge saadanne Evner og Talenter for Dagen, at han kunde drage Børnene til sig, trods det at Hjemmene vare imod ham. Jeg skal for øvrigt ikke sige af hvilken Grund. Der kan jo være mange Grunde til noget saadant, baade politiske, religiøse og andre Grunde kunne komme til at spille en Rolle, og derfor synes jeg, det vækker nogen Betænkelighed hos mig.

Jeg vil ganske vist indrømme, at